

Alevis on ka mõned haridusliste eesmärkidega seltsid — haridus-selts, ja teataval määral ka vanem tuletõrje-selts, kuid need pole suutnud midagi nimetamisväärilist korda saata. Tuletõrje-seltsil on oma maja, kus korraldatakse kooskäimisi ja pidusid.

Tervishoiulised olud. Arstiabi poolest pole Kallaste kõige paremas seisukorras. Alevis on ainult apteek, kuna arst ja ämma-emand eemal asuvad (vt. lhk. 559 ja 560). Haigemaja ja vaestemaja puuduvad. Et alev asub aga kõrgel kuival ja liivasel kohal, siis on

üldised tervislikud tingimused siiski soodsad, nii et suuremaid taude pole levinud.

Ajalugu. Kallaste alev on oma nime saanud nähtavasti järsult Peipsisse langevalt liivakivi-kaldalt, millel ta asub. Praegusele alevile on põhja pannud 19. aastasaja esimesil aastakümneil Venemaalt (Novgorodi kubermangust) usulise tagakiusamise tõttu siia sisserännanud vanausulised vene kalurid (vanade inimeste teadete järele kolm perekonda). Sellal on ümbritsenud praeguse alevi asukohta tihed mets, kuhu siis venelased peidu-urka leides on asunud. Sest ajast on hakanud küla järjekindlalt suurenema, nii et ta mainitud aastasaja lõpul alevikuks kujunes, mis oma julgete ning osavate kalurite ja soodsa geograafilise asendi tõttu on suutnud omada esimesi kohti kohalikus kalapüügis ja kauplemises võrreldes teiste peipsi-äärsete vene kalurite küladega. Käesoleva aastasaja alul leiame Kal-

Tundmatu foto.

184. joon. Vanausuliste kirik
Kallaste alevis.

lastel asumas ka eesti perekondi, nagu kaupmehi. Haridusliselt ja kultuuriliselt pole suutnud alev majanduslise arenemisega sammu pidada; nii on esimene kool alles käesoleval aastasajal asutatud, kuna sinnamaani vanausulised ise oma lapsi on õpetanud, mis seisis peaaesjalikult kirikulaulude, jumalateenistuse-korra jne. õpetamises; sellega on seletatav viimse ajani püsinud suur kirjaoskamatute arv. Läänud aastasaja lõpul on alevis apteek avatud ja käesoleva aastasaja alul postkontor ning asutatud tuletõrje-selts. Tol ajal kuulus Kallaste küla